

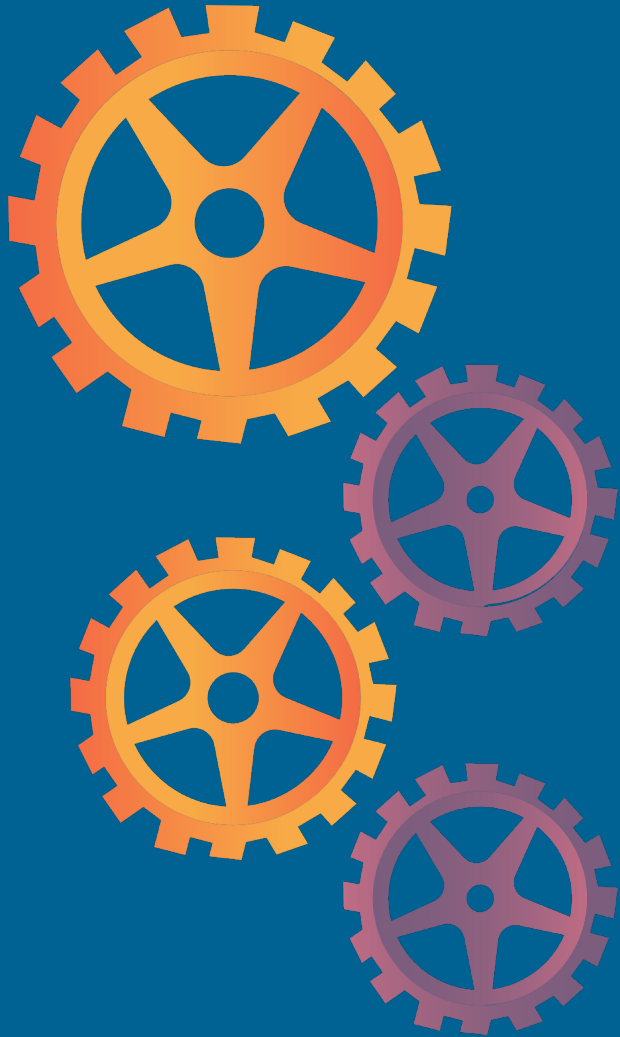
Τεχνικές διδασκαλίας Κοινωνικών δεξιοτήτων

Davide Diletti,
Consorzio Ro.Ma.

Διάρθρωση παρουσίασης

- Τεχνικές διδασκαλίας
 - Δεξιότητες ανάλυσης εργασιών
 - Καθιέρωση σαφών, συνεπών προσδοκιών συμπεριφοράς
 - Θέσπιση κανόνων
 - Λίστα ελέγχου κανόνων τάξης
 - Καθιέρωση διαδικασιών
 - Σχέδιο μαθήματος - Αποδοχή κριτικής ή συνεπειών
- Βιβλιογραφικές αναφορές

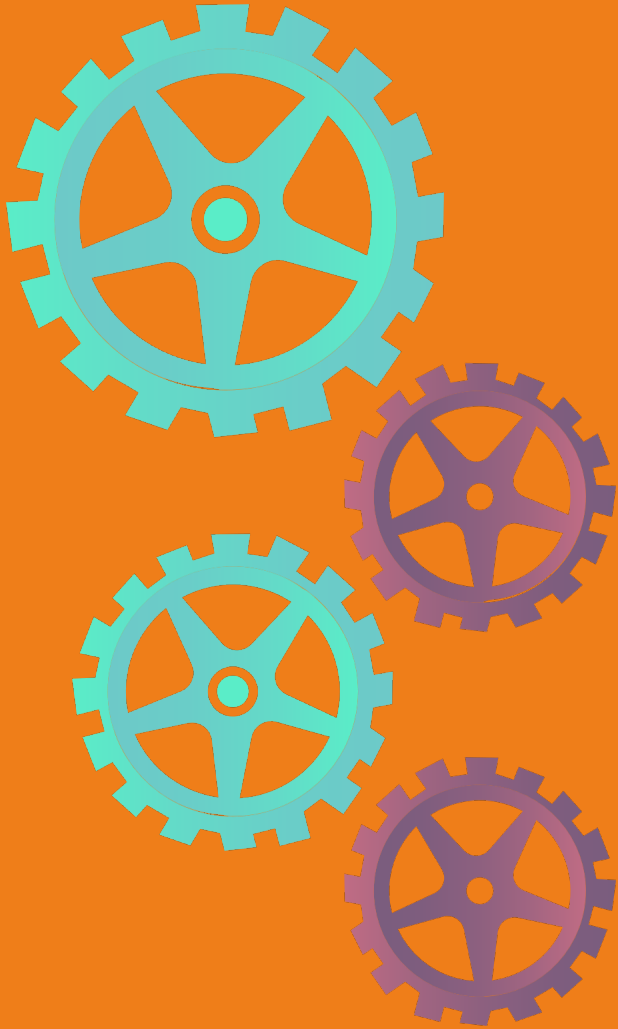

Τεχνικές δεξιοτήτων ανάλυσης εργασιών

Η ανάλυση εργασιών είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιείται ευρέως σε πολλούς τομείς, από τον οργανωτικό έως τον εκπαιδευτικό. Ασχολείται με την κατανομή μιας σύνθετης εργασίας σε ελάχιστες ενέργειες. Με άλλα λόγια, όλες οι συμπεριφορές παρατίθενται ή ορίζονται για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας.

Η εφαρμογή αυτής της τεχνικής σε δεξιότητες, ιδιαίτερα σε περίπλοκες κοινωνικές δεξιότητες, σημαίνει:

- 1. Προσδιορίστε το επιθυμητό αποτέλεσμα και στόχο**
- 2. Προσδιορίστε τις βασικές συστατικές συμπεριφορές της δεξιότητας**
- 3. Αναφέρατε τα στοιχεία συμπεριφοράς της δεξιότητας με παρατηρήσιμους όρους**
- 4. Τακτοποιήστε τα στοιχεία συμπεριφοράς με τη λογική σειρά που πρέπει να εκτελεστούν**

Παράδειγμα ανάλυσης εργασίας

Πως αναλύουμε το στόχο της αποτελεσματικής Ηγεσίας;

1. Ο **επιθυμητός στόχος** είναι η ανάπτυξη αυτοπεποίθησης γύρω από τις ικανότητες των μαθητών στην οργάνωση και διαχείριση ανθρωπίνων πόρων
2. Τα **στοιχεία συμπεριφοράς** αυτής της δεξιότητας εμπεριέχουν:
 - I. Την ικανότητα να αναφέρεις το λόγο για τον οποίο μια συγκεκριμένη εργασία πρέπει να ολοκληρωθεί
 - II. Την ικανότητα να ζητήσεις τη συνεργασία άλλων
 - III. Την ικανότητα να κάνεις ένα πλάνο
 - IV. Την ικανότητα να αναθέσεις συγκεκριμένες εργασίες ή ευθύνες σε άλλους
 - V. Την ικανότητα να ελέγξεις την εξέλιξη της εργασίας μέχρι και την ολοκλήρωσή της
 - VI. Την ικανότητα να επαινέσεις τους εμπλεκόμενους για τη συμβολή τους

Παράδειγμα ανάλυσης εργασίας

3. Όλα τα βήματα αναφέρονται με **παρατηρήσιμους, περιγραφικούς** όρους
4. Τα βήματα παρατίθενται με λογική σειρά
Είναι σημαντικό να θυμάστε όταν αναλύετε μια νέα δεξιότητα ότι οι νέοι είναι αυτοί που πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να εμποδώσουν τις ατομικές συμπεριφορές που συνθέτουν την συγκεκριμένη δεξιότητα.

Τα βήματα πρέπει να είναι σαφή, εκπεφρασμένα με συνοπτικό και αντικειμενικό τρόπο.

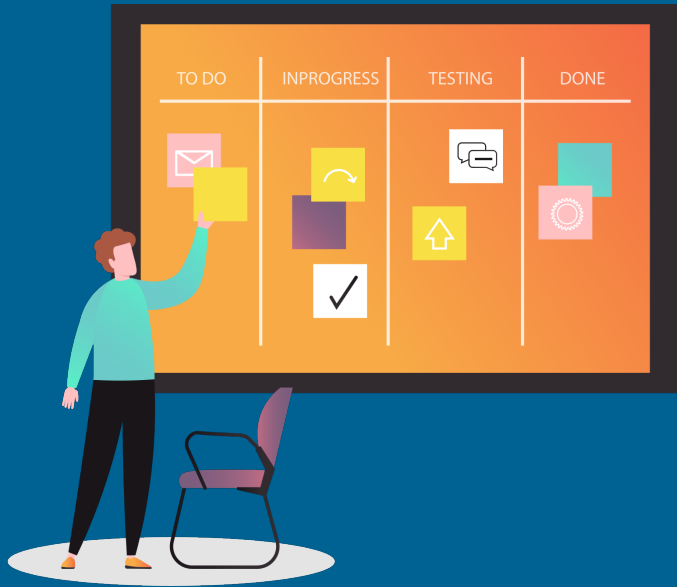

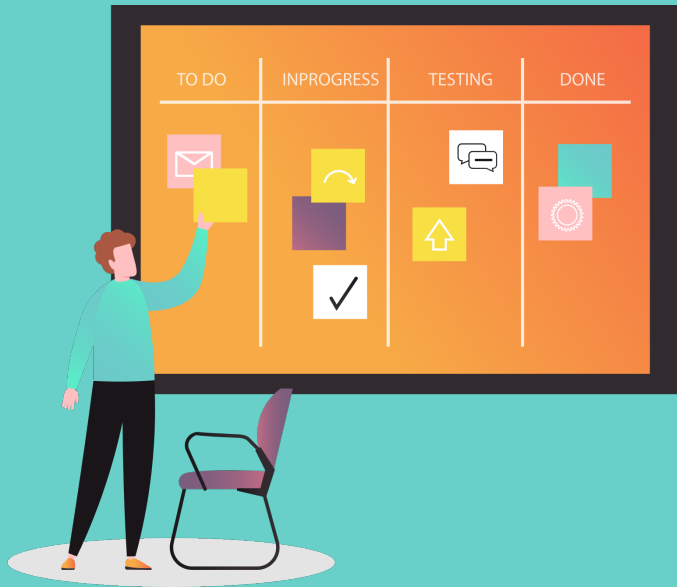
Καθιέρωση σαφών, συνεπών προσδοκιών συμπεριφοράς

Προκειμένου οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί να είναι επιτυχημένοι, και οι δύο πρέπει να κατανοήσουν τις προσδοκίες συμπεριφοράς για την τάξη και το σχολικό περιβάλλον.

Η δημιουργία ενός προβλέψιμου περιβάλλοντος βοηθά τους μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς και σίγουροι επειδή έχουν τις πληροφορίες που χρειάζονται για να εξασφαλίσουν την επιτυχία τους στην τάξη ή το σχολείο.

Ένα από τα πιο σημαντικά αποτελέσματα της δημιουργίας ενός ασφαλούς και προβλέψιμου περιβάλλοντος για τους μαθητές είναι η θετική σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Θέσπιση κανόνων

Σε αυτό το πλαίσιο, οι κανόνες μπορούν να θεωρηθούν ως «**προσδοκίες για την απόκτηση κατάλληλης συμπεριφοράς**». Οι κανόνες της τάξης πρέπει να θεσπιστούν στην αρχή της σχολικής χρονιάς.

Μπορείτε να ζητήσετε και τη συμβολή των μαθητών κατά την ανάπτυξη των κανόνων και να δημοσιεύσετε μια λίστα κανόνων στην τάξη.

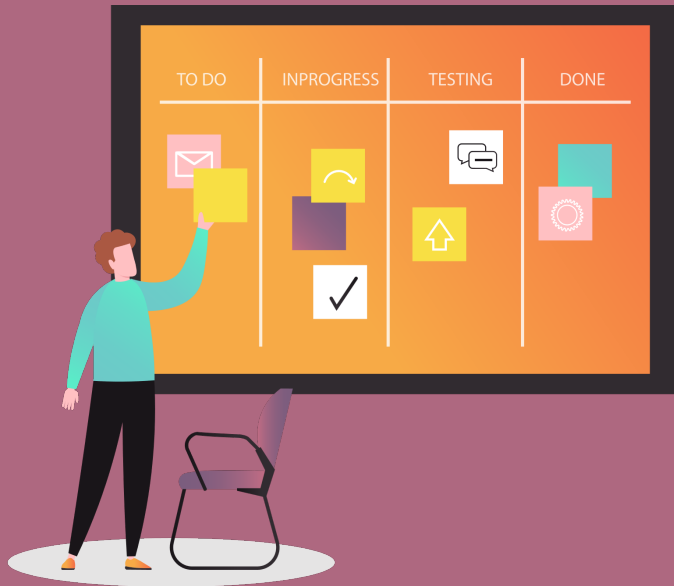
ΑΛΛΑ οι κανόνες πρέπει να είναι ευέλικτοι. Μπορούν να επανεξετάζονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και να αλλάξουν όταν θεωρηθεί απαραίτητο.

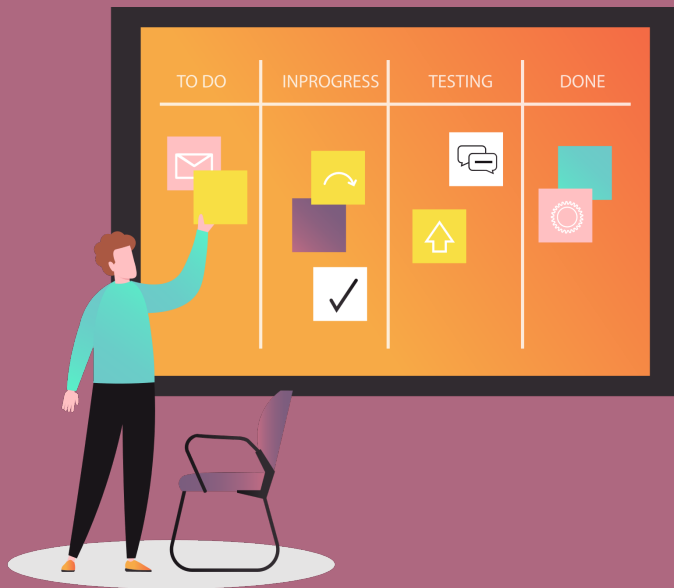
Θέσπιση κανόνων/2

Θυμηθείτε να έχετε υπόψη σας τα ακόλουθα καθώς αναπτύσσετε τους δικούς σας κανόνες. Οι κανόνες πρέπει να είναι:

- Συμπεριφορικά συγκεκριμένοι
- Θετικά εκπεφρασμένοι
- Αναπτυξιακά κατάλληλοι
- Συνεπείς με τη φιλοσοφία και τη λειτουργία της τάξης σας
- Εντός των παραμέτρων των πολιτικών σχολείου/περιφέρειας
- Περιορίζονται σε 3 έως 5 γενικές συμπεριφορές
- Αναρτώνται σε περίοπτη θέση
- Διαχειρίσιμοι και εκτελέσιμοι
- Αποτελούν θέμα συζήτησης και αναθεώρησης με τους μαθητές αναλόγως με τις ανάγκες

(Evertson & Emmer, 1982)

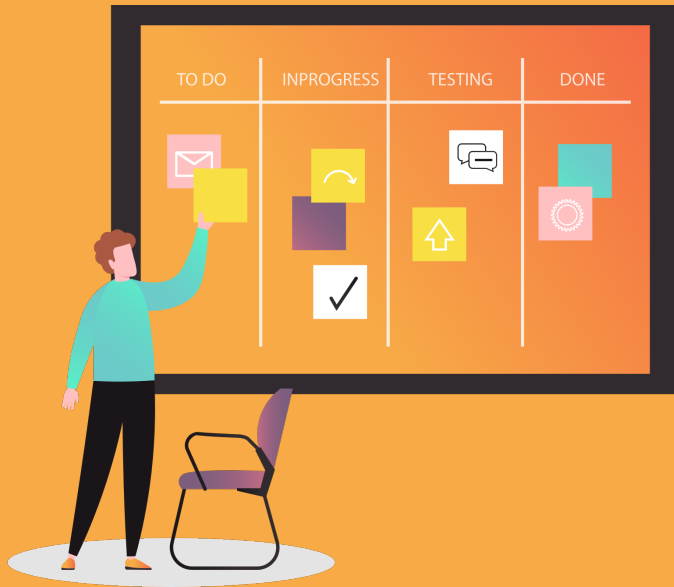

Λίστα Ελέγχου Κανόνων της τάξης

Αναλογιστείτε τα προβλήματα συμπεριφοράς που συναντάτε συνήθως σε σχολικές τάξεις. Στη συνέχεια εντοπίστε ποιοι κανόνες θα ήταν πιο αποδοτικοί για την τάξη σας επιλέγοντας τα αντίστοιχα κουτάκια. Τέσσερις ή πέντε βασικοί κανόνες θα πρέπει να αντιμετωπίζουν αυτά τα προβλήματα συμπεριφοράς. Αναπτύξτε επιπλέον κανόνες εάν το κρίνετε απαραίτητο.

☐ Να είμαι στην ώρα μου	☐ Να προσεγγίζω όσους έχουν απομονωθεί από την ομάδα
☐ Να εμμένω στην εργασία που έχω αναλάβει	☐ Να συμπεριφέρομαι στους άλλους όπως θα ήθελα να συμπεριφέρονται σε εμένα «Ο Χρυσός Κανόνας»
☐ Να συνομιλώ με τον εαυτό μου	☐ Να αναφέρω οποιαδήποτε μη ασφαλή συμπεριφορά ή σχόλιο
☐ Να κρατώ τα χέρια μου, τα πόδια μου και τα υπάρχοντά μου υπό έλεγχο	☐ Να χρησιμοποιώ κατάλληλη γλώσσα
☐ Να μπαίνω και να βγαίνω από την αίθουσα με ησυχία	☐ Να κάθομαι στη θέση μου
☐ Να είμαι προετοιμασμένος/η στο μάθημα	☐ Να είμαι μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος
☐ Να σηκώνω χέρι για να τραβήξω την προσοχή του/ης εκπαιδευτικού	☐ Να καθαρίζω το χώρο μου και να βάζω την καρέκλα στη θέση της πριν φύγω

Καθιέρωση διαδικασιών

- Ο καθορισμός διαδικασιών για πολλές σχολικές δραστηριότητες παρέχει πρόσθετες συγκεκριμένες πληροφορίες για τη βελτίωση των κανόνων της τάξης και την εκτέλεση καθημερινών σχολικών εργασιών.

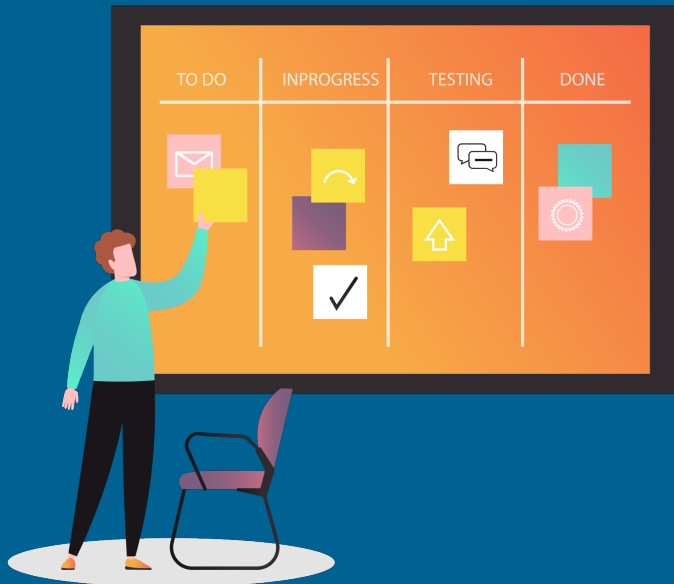
Θυμηθείτε να έχετε υπόψη σας τα ακόλουθα καθώς αναπτύσσετε τις δικές σας διαδικασίες:

- Αποφασίστε ποια εργασία θέλετε να ολοκληρώσετε στην τάξη σας
- Προσδιορίστε τα βήματα (περιοριστείτε στα τρία, εάν είναι δυνατόν) για την επιτυχή ολοκλήρωση της εργασίας
- Αναρτήστε τη διαδικασία όταν το θεωρήσετε απαραίτητο
- Εξηγήστε και αναθεωρήστε αυτές τις διαδικασίες αναλόγως με τις ανάγκες

(Evertson & Emmer, 1982)

Παράδειγμα διαδικασιών

Τα ακόλουθα αποτελούν παραδείγματα ενδεχόμενων διαδικασιών που μπορούν να ακολουθηθούν στην τάξη ή στο σχολείο σας. Θυμηθείτε ότι οι διαδικασίες είναι συνήθως συγκεκριμένες για τη δική σας τάξη ή το συγκεκριμένο χώρο του σχολείου. Συνεπώς, σε περίπτωση που επιλέξετε να εφαρμόσετε κάποιες από τις διαδικασίες που αναφέρονται ακολούθως, προσαρμόστε τις ούτως ώστε να καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες της κατάστασης. Επιλέξτε διαδικασίες που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα της τάξης σας ή χρησιμοποιήστε ένα παρεμφερές πρότυπο για να δημιουργήσετε δικές σας.

Πως να μπαίνω στην τάξη

1. Περπατάω προς την αίθουσα με ησυχία
2. Κάθομαι στη θέση μου ή σε μια ελεύθερη θέση
3. Βγάζω τα υλικά που θα μου χρειαστούν για το μάθημα
4. Μιλάω ή περιμένω ήσυχα μέχρι να ξεκινήσει το μάθημα

Πως κάνω τις εργασίες για το σπίτι

1. Σημειώνω την ημερομηνία στην οποία πρέπει να την έχω έτοιμη
2. Να έχω ολοκληρώσει την εργασία μέχρι εκείνη την ημερομηνία
3. Να καταθέτω την εργασία μου στον/ην εκπαιδευτικό ή να τη βάζω στο portfolio μου

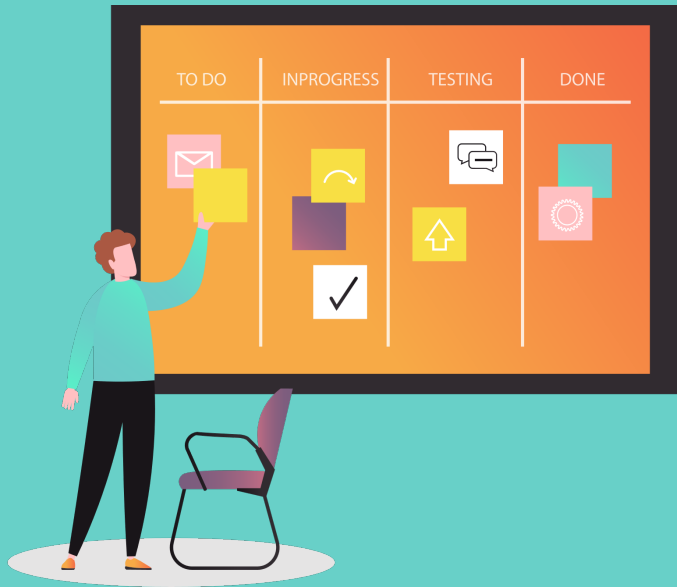

Σχέδιο μαθήματος - Αποδοχή κριτικής ή συνεπειών

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθήσετε για την εφαρμογή ενός Σχεδίου Μαθήματος για τη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης κοινωνικής δεξιότητας.

Σε αυτήν την περίπτωση η κοινωνική δεξιότητα είναι η

«Αποδοχή κριτικής ή συνεπειών».

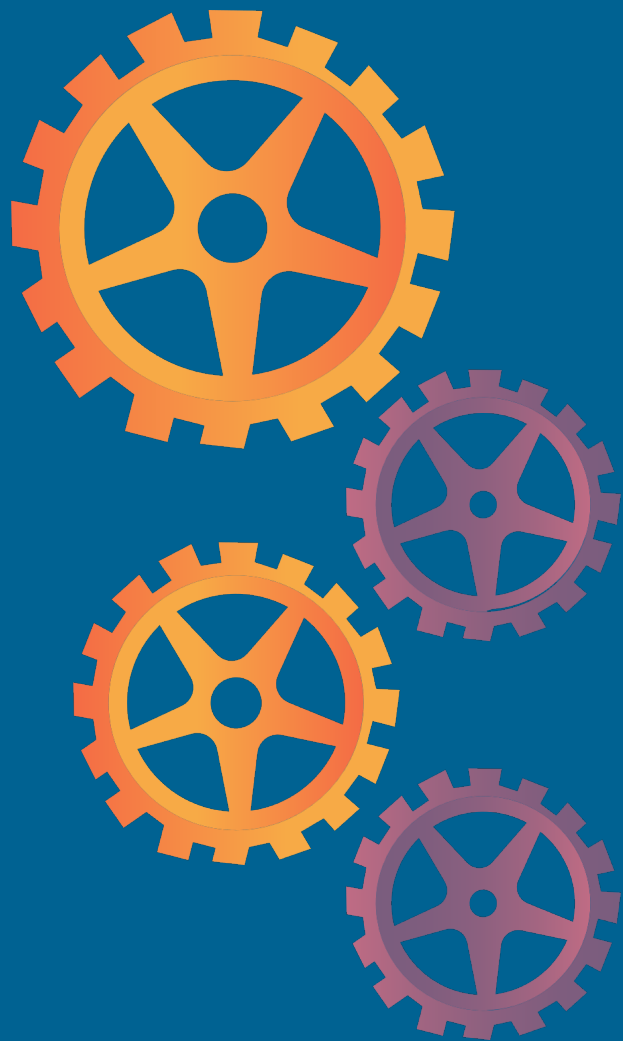

Θέτω τους στόχους

Στόχος του μαθήματος είναι να διδάξει στους μαθητές τις κατάλληλες προσδοκίες συμπεριφοράς για την δεξιότητα «**Αποδοχή κριτικής ή συνέπειας**».

Ο στόχος του μαθήματος για τους μαθητές περιλαμβάνει:

- Εκμάθηση των βημάτων της δεξιότητας
- Εξασκούμε στη δεξιότητα
- Γενικεύω τη χρήση της δεξιότητας σε διαφορετικές καταστάσεις και άτομα

Εισαγωγή της δεξιότητας

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν παραδείγματα από περιπτώσεις κατά τις οποίες έλαβαν κριτική από κάποιον. Δώστε χρόνο στους μαθητές να σκεφτούν την ερώτηση και να παράσχουν διάφορες απαντήσεις. Ενθαρρύνετε τους να απαντήσουν.

Σημείωση: Οι απαντήσεις μπορεί να περιέχουν πληροφορίες γύρω από καθυστέρηση στη δουλειά ή λάθη σε εργασία που τους είχε ανατεθεί.

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν παραδείγματα από περιπτώσεις κατά τις οποίες υπέστησαν συνέπειες των επιλογών τους και ποιες συνέπειες ήταν αυτές.

Περιγράψτε την κατάλληλη συμπεριφορά

Εφοδιάστε τους μαθητές με τα βήματα συμπεριφοράς που πρέπει να ακολουθήσουν για την ανάπτυξη της δεξιότητας.

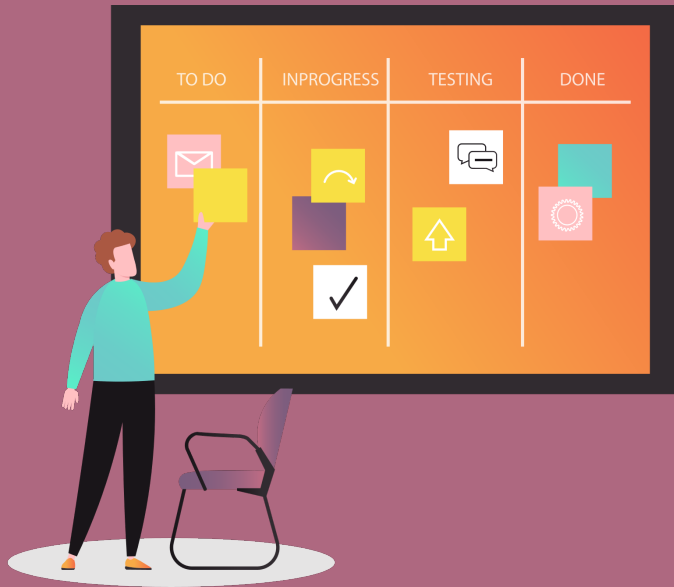
Σημείωση: Τα βήματα μπορούν να αναρτηθούν σε ένα πίνακα ανακοινώσεων ή πάνω από τον πίνακα. Παρακαλείστε, να προσαρμόσετε τα βήματα ούτως ώστε να ταιριάζουν στις προσδοκίες σας και στις ανάγκες των μαθητών σας.

Πες: «Εδώ παρουσιάζονται τα βήματα για την κατάκτηση της δεξιότητας.

- 1. Κοίταξε ένα άτομο**
- 2. Πες «Εντάξει»**
- 3. Μείνε ήσυχος/η**

Πες: «Αυτά είναι τα βήματα που πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε για την κατάκτηση των δεξιοτήτων σε αυτήν την τάξη και σε αυτό το κτίριο.

Δώστε ένα λόγο

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι είναι σημαντικό να ακολουθήσουν αυτά τα βήματα όταν τους τύχει να δεχθούν κριτική ή μια συνέπεια.

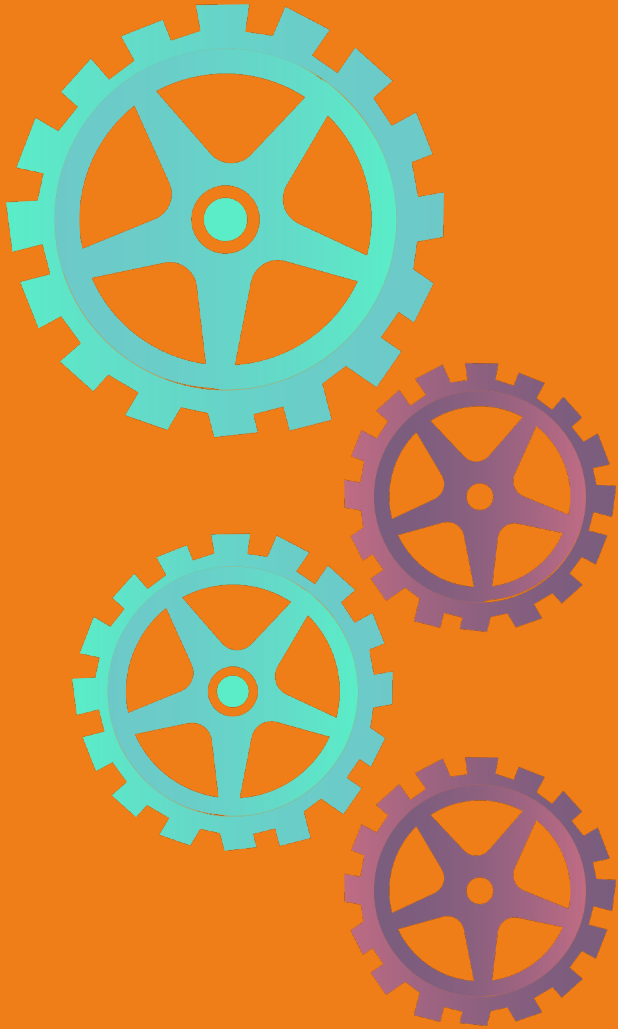
Κάποια παραδείγματα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε:

- Θα μάθετε τι κάνατε λάθος και θα είστε σε θέση να αναλάβετε την ευθύνη για τις πράξεις σας.
- Θα δείξετε στους άλλους ότι είστε σε θέση να αναλάβετε την ευθύνη των πράξεών σας.
- Οι άνθρωποι είναι πιο πιθανό να συζητήσουν μαζί σας για συμβιβασμούς.
- Μπορεί να αποφύγετε τα ίδια λάθη στη δουλειά σας

Εφαρμογή

Μια δραστηριότητα για την εξάσκηση των μαθητών στην κατάκτηση της δεξιότητας

1. Ζητήστε από τους μαθητές να επαναλάβουν τα βήματα της δεξιότητας στον συμμαθητή τους
2. **Παιχνίδι ρόλων:** εκτυπώστε τα ακόλουθα σενάρια σε ξεχωριστά φύλλα ανά ρόλο. Χωρίστε τους μαθητές σε ζευγάρια και ζητείστε τους να υποδυθούν τις σκηνές μεταξύ τους
 - Ο/η εκπαιδευτικός σου ανέφερε ότι έχει δουλέψει τα προβλήματα από το 7 έως το 10 στις ασκήσεις των μαθητικών με το λάθος τρόπο. Δέξου την κριτική με τον κατάλληλο τρόπο και ζητά βοήθεια για να τα ξανακάνεις με τον ορθό.
 - Ο/η εκπαιδευτικός στέλνει ένα σημείωμα σπίτι λέγοντας ότι πρέπει να παραμείνεις σε τιμωρία γιατί σπρώχνεις συμμαθητές σου στο προαύλιο. Αποδέξου την συνέπεια με τον κατάλληλο τρόπο.
3. Κάθε ημέρα της εβδομάδας, αναθεωρήστε τα βήματα της δεξιότητας, συζητείστε το λόγο για τον οποίο είναι χρήσιμο να διαθέτει κανείς τη δεξιότητα και κάνετε εξάσκηση όταν είναι δυνατό.

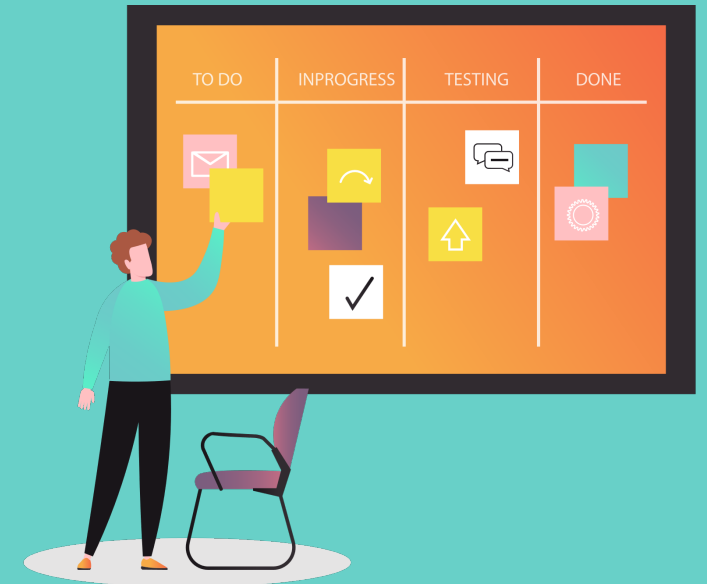

Αναφορές

Hensley M., Pratt D. (2005). In Hensley M. *Tools for teaching social skills in schools: Lesson plans, activities, and Blended Teaching Techniques to help your students succeed*. Boys down press. ISBN 1889322644, 9781889322643.

Insert title

Insert subtitle

The project „Agile2Learn was financed with the support of the Erasmus+ Programme of the European Commission under the Grant No.: 2021-1-CZ01-KA220-VET-000025558

[Agile2learn.eu](https://agile2learn.eu)